Hukuk Bölümü 2012/4 E. , 2012/51 K.

- DAVACININ KALP RAHATSIZLIĞI TEDAVISINDE KULLANILAN STENTLERIN BEDELININ TARAFINA IADESI ISTEMIYLE AÇILAN DAVANIN, İDARİ YARGI YERİNDE ÇÖZÜMLENMESI GEREKTIĞI HK.

- SOSYAL SİGORTALAR VE GENEL SAĞLIK SİGORTASI KANUNU (5510) Geçici Madde 12
- SOSYAL SİGORTALAR VE GENEL SAĞLIK SİGORTASI KANUNU (5510) Madde 108
- SOSYAL SİGORTALAR VE GENEL SAĞLIK SİGORTASI KANUNU (5510) Madde 106
- TÜRKİYE CUMHURİYETİ EMEKLİ SANDIĞI KANUNU (5434) Geçici Madde 139
- SOSYAL SİGORTALAR VE GENEL SAĞLIK SİGORTASI KANUNU (5510) Madde 101
- UYUŞMAZLIK MAHKEMESİNİN KURULUŞ VE İŞLEYİŞİ HAKKINDA KANUN (2247) Madde 19
- UYUŞMAZLIK MAHKEMESİNİN KURULUŞ VE İŞLEYİŞİ HAKKINDA KANUN (2247) Madde 14
- UYUŞMAZLIK MAHKEMESİNİN KURULUŞ VE İŞLEYİŞİ HAKKINDA KANUN (2247) Madde 27

"İçtihat Metni"

Davacı : K.Ö.

Davalı : Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı

Vekili : Av. B.K.

O L A Y : Emekli kamu personeli olan davacının, 11.8.2008 ve 18.8.2008 tarihlerinde kalp rahatsızlığının tedavisinde kullanılan stentlerin bedelinin tarafına ödenmesi istemiyle yaptığı başvurunun reddine ilişkin 20.4.2010 gün ve 6.187.996 sayılı Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı İzmir Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğü Alsancak Sağlık Sosyal Güvenlik Merkezi işleminin iptali istemiyle idari yargı yerinde dava açmıştır.

ANKARA 9. İDARE MAHKEMESİ: 29.4.2011 gün ve E:2010/1304, K:2011/834 sayı ile, emekli kamu personeli olan davacının, kroner arter rahatsızlığı nedeniyle kendisine 11.8.2008 ve 18.8.2008 tarihlerinde ilaçlı stent uygulaması yapıldığı, anılan stent bedellerinin kendisi tarafından karşılandığı ve bedellerin tarafına ödenmesi istemiyle yaptığı 16.4.2010 tarihli başvurusunun dava konusu işlemle reddi üzerine 17.5.2010 tarihinde bakılan davanın açıldığının anlaşıldığı, bu durumda; 5434 sayılı Kanun kapsamındaki tedavi giderlerinden kaynaklanan uyuşmazlıklar idari yargı yerlerinde görülüp çözümlenmekte iken 5510 sayılı Kanun ile, 5434 sayılı Kanunun tedavi giderlerine ilişkin hükümlerinin yürürlükten kaldırıldığı, aynı Kanun'da finansmanı sağlanacak ve sağlanmayacak sağlık giderlerinin düzenlendiği, davacının, stent bedellerinin ödenmesi isteminde bulunduğu 16.4.2010 tarihinde 5510 sayılı Kanun'un yürürlükte olduğu, söz konusu stent bedelinin ödenip ödenmeyeceği hususu bu Kanun hükümleri uyarınca değerlendirileceğinden, stent bedelinin ödenmesi isteminden kaynaklanan bu uyuşmazlığın, 5510 sayılı Yasa hükümleri uyarınca adli yargı yerince (İş Mahkemelerinde) görülüp çözümlenmesi gerektiği sonucuna varıldığı gerekçesiyle davanın görev yönünden reddine karar vermiş, bu karar temyiz edilmeksizin kesinleşmiştir.

Davacı bu kez fazlaya ilişkin hakkı saklı kalmak kaydıyla, davalı kurum tarafından haksız ve mesnetsiz olarak ödenmediği ileri sürülen kroner arter hastalığının tedavisinde kullanılan 2 adet ilaçlı stent bedeli toplamı olan 7.626,00 TL fatura tutarından, şimdilik ödenmeyen her bir stent için 1.018,00 TL olmak üzere toplam 2.036,00 TL tutar ile fatura tarihinden itibaren hesaplanacak yasal faizin ödenmesine hükmedilmesi istemiyle adli yargı yerinde dava açmıştır.

ANKARA 19. İŞ MAHKEMESİ: 22.11.2011 gün ve E:2011/988, K:2011/1020 sayı ile, dava konusu uyuşmazlığın 11.8.2008 ve 18.8.2008 tarihinde vuku bulduğu, bu bağlamda uyuşmazlık tarihi itibariyle uyuşmazlığın 5434 sayılı Kanun uyarınca İdare Mahkemelerinde çözümlenmesi gerektiği sonucuna varılmış, öte yandan dava konusu uyuşmazlık ile ilgili olarak Ankara 9. İdare Mahkemesi 2010/1304 Esas 2011/834 Karar sayılı dava sonucunda iş mahkemelerinin görevli olduğundan bahisle görevsizlik kararı verildiği ve kararın kesinleştiği görülmekle, iş bu dava ile ilgili olarak aynı zamanda Ankara 9. İdare Mahkemesi 2010/1304 Esas sayılı dava dosyasında yapılan yargılama sonucunda da görevsizlik kararı verildiği anlaşılmakla yargı yolu uyuşmazlığının giderilmesi için dava dosyasının Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmesine karar vermiş, bu karar temyiz edilmeksizin kesinleşmiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE :

Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü'nün, Ahmet AKYALÇIN'ın Başkanlığında, Üyeler: Mustafa AYSAL, Eyüp Sabri BAYDAR, Sıddık YILDIZ, Nurdane TOPUZ, Sedat ÇELENLİOĞLU ve Ayhan AKARSU'nun katılımlarıyla yapılan 5.3.2012 günlü toplantısında:

I- İLK İNCELEME: Dosya üzerinde 2247 sayılı Yasanın 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre;

Olay kısmında belirtildiği üzere, tarafları, konusu ve sebebi aynı olan davada; idari yargı yerince adli yargı yerinin görevli olduğu gerekçesiyle verilmiş ve kesinleşmiş bir görevsizlik kararı bulunmakta olup, bunun üzerine kendine gelen davayı inceleyen adli yargı yerinin sahip olduğu seçenekler ile verdiği karar bakımından bir değerlendirme yapılması gerekmektedir.

1- 2247 sayılı Yasa'nın 14. maddesinde yer alan, "Olumsuz görev uyuşmazlığının bulunduğunun ileri sürülebilmesi için adli, idari veya askeri yargı mercilerinden en az ikisinin tarafları, konusu ve sebebi aynı olan davada kendilerini görevsiz görmeleri ve bu yolda verdikleri kararların kesin veya kesinleşmiş olması gerekir.

Bu uyuşmazlığın giderilmesi istemi, ancak davanın taraflarınca ve ceza davalarında ise ayrıca ilgili makamlarca ileri sürülebilir" hükmüne göre, idari yargı yerinin kesinleşmiş görevsizlik kararı üzerine adli yargı yerince de görevsizlik kararı verilmesi ve bu kararın kesinleşmesi halinde, olumsuz görev uyuşmazlığı doğmuş olacak; hukuk alanında doğmuş bulunan bu uyuşmazlığın giderilmesi istemi ise, ancak davanın taraflarınca ileri sürülebilecektir.

2- 2247 sayılı Yasa'nın 19. maddesindeki "Adli, idari, askeri yargı mercilerinden birisinin kesin veya kesinleşmiş görevsizlik kararı üzerine kendine gelen bir davayı incelemeye başlayan veya incelemekte olan bir yargı mercii davada görevsizlik kararı veren merciin görevli olduğu kanısına varırsa, gerekçeli bir karar ile görevli merciin belirtilmesi için Uyuşmazlık Mahkemesine başvurur ve elindeki işin incelenmesini Uyuşmazlık Mahkemesinin karar vermesine değin erteler." hükmüne göre ise, adli yargı yeri, davaya bakma görevinin daha önce görevsizlik kararı veren idari yargı yerine ait olduğunu belirten gerekçeli bir karar ile doğrudan Uyuşmazlık Mahkemesi'ne başvurma olanağına sahiptir. Şu kadar ki, başvuru kararının, görev konusunda Uyuşmazlık Mahkemesi'nce karar verilmesine değin işin incelenmesinin ertelenmesi hususunu da ihtiva etmesi gerekir.

Yasakoyucu, 14. maddeye göre hukuk alanında olumsuz görev uyuşmazlığı doğması halinde her iki yargı merciince işten el çekilmiş olduğundan başvurma iradesini davanın taraflarına bırakmış iken, bu yönteme nazaran daha kısa zamanda çözüme ulaşılmasını amaçladığı 19. madde ile daha önce görevsizlik kararı veren yargı merciinden sonra davayı inceleyen yargı merciine, işten el çekmeden doğrudan Uyuşmazlık Mahkemesi'ne başvurma olanağını tanımıştır.

Olayda, adli yargı yerince, öncelikle görevsizlik kararı verilmekle birlikte, bununla yetinilmemiş ve görevli merciin belirtilmesi için re'sen Uyuşmazlık Mahkemesi'ne başvurulmasına da karar verilmiştir.

Bu haliyle, her ne kadar 2247 sayılı Yasa'da öngörülen yönteme uymamakta ise de, davanın taraflarınca başvuruda bulunulduğu da gözetilerek, İş Mahkemesi'nce verilen kararın 2247 sayılı Yasa'nın 19. maddesi kapsamında olduğunun kabulü ile Uyuşmazlık Mahkemesi'nin önüne gelmiş bulunan görev uyuşmazlığının çözüme kavuşturulması, gerek dava ekonomisine gerekse Uyuşmazlık Mahkemesi'nin kuruluş amacına uygun olacağından; öte yandan, İş Mahkemesi'nce, 2247 sayılı Yasa'nın 19. maddesinde öngörüldüğü şekilde, idari yargı kararının kesinleşme durumu açıklığa kavuşturularak ve öngördüğü şekilde görevsizlik kararına ilişkin dava dosyası temin edilmeden Uyuşmazlık Mahkemesine başvurulduğu görülmekte ise de; sonuçta usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından, uyuşmazlığının esası incelenmelidir.

II-ESASIN İNCELENMESİ: Raportör-Hakim Gülşen AKAR PEHLİVAN'ın, davanın çözümünde idari yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Mehmet BAYHAN ile Danıştay Savcısı Mehmet AKKAYA'nın davada idari yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

Dava, davacının, kalp rahatsızlığının tedavisinde kullanılan 7.626,00 TL ilaçlı stentlerin bedelinin faiziyle birlikte ödenmesi istemiyle 16.4.2010 tarihinde yaptığı başvurunun reddine ilişkin 20.4.2010 gün ve 6.187.996 sayılı Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı işleminin iptali ile ödenen bedelin fatura tarihinden itibaren tazmini istemiyle açılmıştır.

5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Yasasının 101. maddesinde, bu Kanunda aksine hüküm bulunmayan hallerde, bu Kanun hükümlerinin uygulanmasıyla ilgili ortaya çıkan uyuşmazlıkların iş mahkemelerinde görüleceği; 104. maddesinde, bu Kanunla yürürlükten kaldırılmayan hükümleri saklı kalmak kaydıyla 5434 sayılı Kanuna yapılan atıflar ile ilgili mevzuatında tedavi bedellerinin ödenmesine ilişkin yapılan atıfların bu Kanunun ilgili maddelerine yapılmış sayılacağı; 1.7.2008 tarihinde yürürlüğe giren "Genel sağlık sigortası geçiş hükümleri" başlıklı Geçici 12. maddesinde, "Bu Kanunun uygulanmasında sağlık hizmeti sunucularının sigortalılık kontrolü ve diğer provizyon işlemlerini elektronik ortamda yapmaya başlaması için gerekli altyapının kurulmasına kadar, sağlık bilgilerinin yazılı olarak tutulmasına başlanır ve sağlık belgesinin veya sağlık karnesinin Kurumca verilmesine devam edilir.

Kamu idarelerinin sağlık hizmetlerinin sağlanmasına ilişkin görevleri, yürürlükten kaldırılan kanunlardaki hak ve yükümlülükler çerçevesinde ilgili kayıt ve işlemler Kurum tarafından devralınan tarihe kadar devam eder. Devir süreci 1/1/2012 tarihine kadar tamamlanır.

Kişilerin yürürlükten kaldırılan kanun hükümleri gereğince hak ettikleri sağlık hizmetleri, bu Kanun hükümleri gereğince kapsama alınmamış ise tedavi tamamlanıncaya kadar yürürlükten kaldırılan kanun hükümlerine göre Kurumca sağlanmaya devam edilir. 67 nci madde gereği hesaplanan 30 günün hesabında kişilerin lehine olan durum uygulanır. Genel sağlık sigortalısının ve bakmakla yükümlü olduğu kişilerin, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce başlayan, ancak, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra faturalandırılan tedavi giderleri Kurum tarafından karşılanır." denilmiştir.

5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun geçici 139. maddesinde niteliği bentler halinde sayılan muayene ve tedavilerin bedellerinin ne şekilde ödeneceği belirtilmekte iken 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun "yürürlükten kaldırılan hükümler" başlıklı 106. maddesinin 8. bendi ile yürürlükten kaldırılmış olmakla birlikte, 5510 sayılı Yasanın "Yürürlük" başlıklı 108. maddesinin birinci fıkrasının d bendi uyarınca diğer bentlerde belirtilen maddeler dışında kalan 106. madde hükmü 1.10.2008 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Öte yandan, Maliye Bakanlığınca çıkarılan ve 31.12.2009 tarih ve 27449 (5. Mükerrer) sayılı Resmi Gazetede yayımlanan "Kamu Personelinin Sağlık Hizmetlerinin Sosyal Güvenlik Kurumuna Devrine İlişkin Tebliğ" ile de kamu personelinin 14.1.2010 tarihine kadar (bu tarih dahil) almış olduğu sağlık hizmetlerinin kamu personelinin kurumları tarafından karşılanacağı bu tarihten sonraki sağlık hizmetlerinin ise kamu personelinin sağlık hizmetlerinin devredildiği Sosyal Güvenlik Kurumunca karşılanacağı kurala bağlanmıştır.

Dosyanın incelenmesinden uyuşmazlığa konu stentlerin takılmasının 5510 sayılı Yasanın 101. maddesinde, anılan kanunda aksine hüküm bulunmayan hallerde Yasa hükümlerinin uygulanmasıyla ilgili ortaya çıkan uyuşmazlıkların iş mahkemesinde görüleceği hükme bağlanmış, 1.7.2008 tarihinde yürürlüğe giren Geçici 12. maddesinde, Yasanın yürürlüğe girdiği tarihten önce başlayan ve yürürlüğe girdiği tarihten sonra faturalandırılan tedavi giderlerinin kurum tarafından karşılanacağı belirtildiğinden ve olayda faturalandırılmanın 11.8.2008 ve 18.8.2008 tarihlerinde olduğu ve bu tarihte 5510 sayılı Yasanın henüz yürürlükte olmadığı gözetildiğinde, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 2/1-a maddesinde belirtilen idari işlemler hakkında yetki, şekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı iptalleri için menfaatleri ihlal edilenler tarafından açılan iptal davaları kapsamında bulunan davanın görüm ve çözümünün idari yargı yerinde görüleceği sonucuna varılmıştır.

Açıklanan nedenlerle, 2247 sayılı Yasanın 19. maddesi kapsamında görülen Ankara 19. İş Mahkemesinin başvurusunun kabulü ile Ankara 9. İdare Mahkemesinin görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

S O N U Ç : Davanın çözümünde İDARİ YARGININ görevli olduğuna, bu nedenle Ankara 19. İş Mahkemesi'nin BAŞVURUSUNUN KABULÜ ile, Ankara 9. İdare Mahkemesi'nin 29.4.2011 gün ve E:2010/1304, K:2011/834 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA, 5.3.2012 gününde Üyelerden Mustafa AYSAL ve Eyüp Sabri BAYDAR'ın KARŞIOYLARI ve OYÇOKLUĞU İLE KESİN OLARAK karar verildi.